

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De parabola fermenti, Sermo XCIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

De parabola fermenti, Sermo XCIX.

Bene cucurrit hodiernæ series lectionis, ut Euangelica mulier, mater nostra acciperet à domino fermentum, per quod nobis hodie hoc templum tantam sanctitatis exigeretur & surgeret in massam. Sic enim cœpit Dominus: *Cui simile aestimabo regnum Dei?* *Simile est fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinæ mensuris tribus, donec fermentatum est totum.* Bonus dominus, amator suorum Christus, regni sui similitudines iterat, variat comparationes, quas non de occulto sumit, non caprat de cœlestibus, sed profert de quotidiano usu, de communi conuersatione proponit, ut ad omne genus hominum perueniat, quod est omnibus profuturum, iuxta illud Prophetæ: *Audite hæc omnes gentes, auribus percipite omnes qui habitatis otbem, qui que terrigenæ, & filij hominum, simul diues & pauper.* Si quid de diuinitatis occulto, si quid de secreto regali, si quid de penetralibus diuitium afferret in medium, hoc nesciret pauper, non caperet mediocritas, notum simplicitas non haberet, nunc verò loquitur nota diuini, visitata pauperi, omnibus vitæ ipsius necessitate vernacula, quia homo in Dei vocatione queritur, non discernitur in eius vocatione persona. Sed lectam similitudinem replicemus. *Cui simile, inquit, aestimabo regnum Dei?* Sic dicendo appendit animos auditorum, & attonitos reddit stupore toto, quid regno Dei, quid imperio diuino valeat cōparari: atque illis mente per multa & magna peruagantibus, cœli dominus in hospitiopauperis, in manu panico&tricis mulieris regni sui inuenit, & format exēplum, dicendo:

Psal. 48.

do: simile est fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinamensuris tribus, donec fermentatum est totum. Ante regnum suum grano sinapis comparabat, nunc illud efficit simile fermento. Ante sinapis granum memorat accepisse virum, mulierem nunc afferit accepisse fermentum: dicit ante exiguum semen virum seuisse in magnæ arboris incrementum, mulierem modò fermentum breve ad profectum totius massæ abscondisse manifestat. Verè, sicut dixit Apostolus Paulus, Neque vir sine muliere, neque mulier sine viro in Domino. Ad unum regnum diuersum sexum varia similitudo perducit: neque vitum separat à muliere vocatio Christiana, quos Deus coniungit, natura sociat, & mira similitudine similes reddit habitus, forma componit, & facit Deus, ut si homo unus, duo: duo, unus: alter, ipse homo in copula coniugali: ne sit aut singularitas destituta, aut confusa coniunctio. Sed quare has similitudines regni sui Dominus per virum producit & fœminam? Quare maiestatem tantam tam vilibus, tam disparibus format exemplis? Fratres, pretiosum latet in hac vilitate mysterium, dicente Apostolo, Mysterium hoc magnum est, ego autem dico in Christo, & in Ecclesia. Comparationibus istis humani generis negocium geritur principale: per virum & mulierem mundi causa seculis tractata finitur: Adam primus homo, mulier prima Eva ab arbore scientiæ boni & mali, ad Euangelici sinapis ardorem deducuntur, ut oculos quos illecebrosa arbor aperiendo clauerat, sinapis arbor grani sui collyrio & acritudine ipsa dum claudit, aperiret, ut ora quæ venenosæ arboris gustus infecerat, salutaris arbor flammæo gustus sui sapore sanaret, & ista arbor igneo

2. Cor. 11.

Ephes. 5.

Gen. 3.

igneo pastu suo conscientiam toto conuersationis suæ ardore succenderet, quam frigidam illa toto iam rigore perfecerat. Neque hic iam vel agit, vel cōfunditur, nuditas, ubi hominem totum tegit venia: fidei facit calere vestitus: sed hoc per granū sinapis quod acceperat vir, confertur fœminæ. Quid verò per fermentum, quod accepit mulier, conferatur homini, sollicitius perscrutemur. *Simile est, inquit, regnum Dei fermento, quod acceptum mulier abscondit in farinæ mensuris tribus.* Res de usu geritur: vir in agro sinapis arborem serit, domi mulier fermentum procurat, & panes preparat alimoniae: quia virū foris expectat labor, intus mulierem domestica cura constringit. Hinc est quod

Gen. 18. Sara sterilis, & anus ex ista præparatione fermenti, & ex tribus mensuris, tres subcinericios panes dominicæ hospitalitati offert, mystico & apponit obsequio, ut sterilitas mundi tota senectute conclusa, in mensuris tribus, hoc est, in æqualitate patris, & filij, & Spiritus sancti, fermentum fidei collocaret, & Domino suo tres panes poneret confessione trinitatis: atque pro munere hoc totam Christiani germinis fœcundaretur ad prolem. Sed ad propria redeamus. Mulier accepit à Deo fermentum fidei, quæ acceperat à diabolo perfidiæ fermentum: abscondit in mensuris tribus, hoc est in tribus hominum temporibus, quod est ab Adam usque ad Noe, à Noe usque ad Moysen, à Moysè usque ad Christum: ut mulier quæ corruperat fermento mortis in Adam, totam massam generis humani, fermento resurrectionis, totam carnis nostræ massam redintegraret in Christo: ut mulier quæ confecerat panem gemitus & sudoris, panē vitæ coqueret, & salvaturis: & esset omnium viuentium mater vera per Christum, quæ erat in Adam mater omnium mortuorum.

Ob

Ob hoc namque Christus nasci voluit, ut sicut per Euam venit ad omnes mors, ita per Mariam rediret omnibus vita. Quæ Maria huius fermenti implet typum, similitudinem præfert, consignat figuram, dum de supernis suscipit fermentum verbi: & humana carnem in alio Virginis, in alio Virginis cœlestem totam conspersit in massam. Sed quid allegorici sensus in hac similitudine maneat, iam prodamus. Mulier quæ accepit fermentum, Ecclesia est: fermentum quod accepit, cœlestis doctrinæ est sacramentum: mensuræ tres in quibus prohibetur abscondisse fermentum Lex, Prophetæ, Euangelia, ubi diuinus sensus mystico absconditur & celatur in verbo, ut fidelem non lateat, lateat infidelem. Quod autem dixit: *Donec fermentatum est totum.* Illud est quod Apostolus dicit: Ex parte scimus, & ex parte ^{1. Cor. 15.} prophetamus: cum autem veneat quod perfectum est, cessabunt quæ ex parte sunt. In consperione scientia nunc diuina est, aspergit sensus, leuat corda, incrementat ingenia, & doctrinarum more ad sapientiam cœlestis dilatat, suscitat, diffundit augmentum, fermentatur totum quando adueniente Christo.

Deest finis.

De Syrophœnissa sine Cananæa, Sermo C.

Hodie beatus Marcus cùm Syrophœnissæ mulieris commendat prudentiam, fidem refert, credulitatis extollit ardorem, sollicitis auditoribus non paruam generat quæstionem, dicendo: *Et inde surgens Marc. 7.
dominus abiit in partes Itri et Sydonis, et ingressus do-
mum, neminem scire voluit, et non potuit latere. Voluit,
& non potuit: velle, & non posse, non est ditia-
nae maiestatis, est infirmitatis humanæ.* Scriptum
est enim: *Omnia quæcumque voluit Dominus fecit in Psl. 134.
cœlo,*